كێ جەنگی سێیەمی جیهانی هەڵئەگرسێنێت ؟؟؟ … ئەحمەد رەجەب

لەم رۆژانەدا بە گەرمی دەنگۆی ئالۆزی و شەرو ئاژاوە لە نێوان سوننەو شیعە بڵاو بووەتەوەو هەندێ وڵات خۆی كردووەتە پارێزو بە پێی لێدوان و راگەیاندنەكانی بەرپرسە باڵاو گەورەكانی ئەو وڵاتانە ئامادەن هەموو توانایان بخەنەگەر بۆ یارمەتیدانی هەوادارانیان و بۆ نموونە ئێران و عەرەبستانی سعودی.
سوننەكانی عێراق لە گەڵ شیعەكان ئاویان بە یەك جۆگەلە ناروات و، هەموو كات دان لە یەكتر جیر ئەكەنەوەو، بار گرژی دروست ئەكەن و، ئەمە لەلایەك و لە لایكی ترەوە عەرەبستانی سعودییە ژمارەیەك لە وڵاتانی سوننەی كەنداوی بەناوی بەرەی هاوپەیمان كۆكردووەتەوەو، لە دژی حوسییە شیعەكانی یەمەن شەر ئەكەن و، بە شێوەیەكی ئاشكرا ئێران یارمەتی حوسییەكان و شیعەكانی وڵاتانی كەنداو ئەدات و، هەردوو وڵات ئێران و عەرەبستانی سعودییە نەیانشاردووەتەوەو، لە راگەیاندن و میدیاكان بە قسەی زبرو ناشیرین و جنێودان سەرو گوێلاكی یەكتر ئەشكێنن.
توركیا زیاتر لە ساڵێكە شەرێكی خوێناوی بە نەخشەو پلانێكی دارێژراوی توكمە دژ بە كوردانی باكووری كوردستان هەڵگیرساندووەو، سەدان هەزار كەس لە سڤیلی بێ دەسەڵات دووچاری گرتن و زیندانیكردن و كوشتن بوونەتەوەو، لە سەر خاكی باوپاپیرانیان دەركراون و، ماڵ و سامانیان تاڵانكراوەو، وباخ و بێستان و رەزو دارستانەكانیان سووتێنراوەو، وئاوایی و گوندو شارەكانیان وێران كراوەو، توركیا سەرەرای ئەو تاوانانە ئالوودەی دەستێوەردانی وڵاتانەو، لە سالی 1974 وڵاتی قوبرسی كرد بە دوولەت و داگیری كردو، لە كاتی راپەرینی گەلانی سوریا كەوتە هەوڵدان بۆ دەستێوەردان و، هەرچەندە عەرەبستانی سعودییەوە قەتەر پارەیان بۆ رەجەب تەیب ئەردۆگان هەڵرشت و، خەرجی داعش و هەموو تیرۆریستان و توندرەوەكان مسۆگەر كرد، بەڵام توركیا بۆی نەرەخسا بچێتە ناو خاكی سوریا تا رۆژی 24/8/2016 ، ئەوە بوو لەو رۆژەدا شاری جەرابلوسی داگیركردو، ئەیەوێت هێرشەكەی پەرەپێبدات و بگاتە شاروچكەی باب و، هەوڵی ئەوە ئەدات كانتۆنەكانی كۆبانێ و عەفرین یەكنگرنەوە.
توركیا وەك پیشەی كۆنی عوسمانییەكان حەزیان لە داگیركردنی خاكی

وڵاتانەو، هەر لەو سونگەیەوە سەرەراری ئەوەی تورکیا بەشێکی لە خاکی باشووری کوردستانی داگیرکردووەو، لە کۆتایی ساڵی 2015 سوپاکەی خاکی عێراقیان بەزاندو گەیشتنە شارۆچکەی بەعشیقە.

ئەوانە لە سەرەوە باسکران (وردەواڵەن) و، زەمینە خۆشکەرن بۆ بار گرژی و ناکۆکی وچاوەروانکردنی تەقینەوەو، ئەبنە دەسپێکی شەرێکی چاوەروان کراوو، کەمەکەمە پەرەئەسێنێت و، پرشی وڵاتانی تر ئەگرێتەوەو، ئەبنە هۆی بەشداریکردنی زلهێزەکان و، بەو شێوەیە جەنگی سێیەمی جیهانی دروست ئەبێت و، ئەو کات زۆر لە وڵاتان لەناو ئەچن و ناویان نامێنێت.

شەر زۆرە لە جیهاندا بۆ نموونە: ئیسرائیل و فەلەستین و سەرۆکە عەرەبە درێزنەکان، شەری ناەخۆی لوبنان، لیبیا، شەری سودان و دارفورو خواری سودان، شەری مەغریب و بیابانی رۆژئاوا، شەری عەشایرەکان زۆروزەبەندە، بوکە حەرام، قاعیدە، وەهابی، سەلەفی، دەوڵەتی ئسلامی (داعش)، شەری هیندستان و پاکستان.

مەترسی گەورە لە دروستکردنی جەنگێکی جیهانی بەندە بە وڵاتە زلهێزەکان بەتایبەت ئەمریکاو روسیاو، ئێستا بارودۆخی نێودەوڵەتی زۆر مەترسیدارە، چونکە ئەمریکا ئارەزووی نییە واز لە قۆرخکردنی جیهان بێنێت و، بەپێچەوانەوە ئەیەوێت هێزی چەکداری بەکاربهێنێت بۆ پاراستنی بوونی خۆی و، روسیا بە دانانی کەرەستەی بەرگری ئاسمانی زۆر هەستیار لە سوریا، رێگەی لە دووبارەکردنەوەی سیناریۆکەی لێبیا گرت.

شایانی ئاماژەیە سوپای روسیا لە کاتێك ئەمریکا پێش چەند ساڵێك پروپاگەندەی بۆ دانانی دامەزراوەی باڵی راکێتەکانی لە ئەورۆپای رۆژهەڵات بڵاوئەکردووە گەیشتە ئەوەی، باشترین رێگا بۆ نەمانی مەترسی لەو راکێتانە لێدانی پێشوەختە بە راکێتی ئەسکەندەرو، لە ئێستادا راکێتی کالێبەرە، ئەمە ئەگەر سەرکردایەتی روسیا بگاتە ئەوەی جەنگ بە (بێشك) رووئەدات.

لەناوبردنی بنکەکانی باڵی راکیتەکان بە چەکی ئاسایی مۆدێرن و، بەبێ ئەتۆم بەرگری لەوە ئەکات کە جەنگی ئەتۆمی لە گەڵ ئەمریکا دروست نەبێت، بەڵام ئەبێتە هۆی پێکدادان و شەر لە گەڵ ئەو وڵاتانە بنکەی سەربازی لێیە.

سەرکردایەتی روسیا ئەمە‌ ئەخاتەروو، ئەو بنکە نزیکانە کە ئەتوانێت راکێتی ئەتۆمی بهاوێت، بە شێوەیەکی مەترسیدار لە سنورەکانی روسیا، هەرەشەیەکی گەورەی مەترسیدارە لە سەر دەوڵەتی روسیا، بۆیە لەم حاڵەتەدا سەرکردایەتی ئەتوانێت چەکی ئەتۆمی بەکار بێنێت، ئەوەش بەپێ بروای بەرگری نۆێ، تەنانەت ئەگەر دوژمن چەکی ئەتۆمی دژ بە روسیا بەکار نەهێنێت.

بەرامبەر بەم کارو بۆچوونە وەڵامی ئەمریکا پربوو لە هیستیریاو، وایان دانابوو لایەنی روسی بەپێی ئەم حاڵەتە نێڵیە بەرەو دوواوە ئەکشێتەوە، بەڵام مۆسکۆ ئەو کردارەی پێ باش بوو، رادەی گرەوی بەرز کردەوەو، ئەوەشی لە سەر ئەمریکا فەرز کرد کە بریار بدات: بەردەوامبوونی مەترسییەکان لە گەڵ ئیمکانی هەڵگیرسانی ئاگرێکی ئەتۆمی بەرفراوان یان بەکارهێنانی عەقڵ و گەرانەوە لە بەرامبەری جیهان.

ئەمریکا مەیلی شەری هەیەو زۆریش ئەترسێت و،پەنا بۆ هەندێ کردەوە ئەبات وەك ئەوەی ئەنجومەنی نوێنەرانی ئەمریکا بە کۆی دەنگ لە گەڵ پرۆژەی یاسای “”پشتگیری باری هێمنی و دیموکراسی”” لە ئۆکراینا بوون و، لەو پرۆژەیەدا لیستێکی چەکی کوشندە هەیە کە ئەتوانرێت رەوانەی ئۆکراینا بکرێت و، ئەو سزایانە لە سەر روسیا بەردەوام بێت.

شایانی ئاماژەپێدانە چاودێرە روسەکان جەخت لەوە ئەکەنەوە ئەم پرۆژە ئەمریکییە بەپێچەوانەی (رێکەوتنی مینسك) ە، سەبارەت بە ئۆکراینا و، ئەبێتە هۆی پەرەپێدانی شەری چەکداری لە نێوان دەسەڵاتەکانی کیێف و، دەسەڵاتی خۆجێی لە ناوچەی دونباس و، هێنانی چەکی کوشندە بۆ ئەم وڵاتە هەرەشەیە لە سەر ئاسایشی روسیا.

روسیا و فەرەنساو ئەڵمانیا پێخۆشحاڵن بە ئاگربەستی رۆژهەڵاتی ئۆکراینا سەرەرای ئامادەیی ئەمریکا بۆ جەنگ ئەمە لەلایەك و، لەلایەکی ترەوە هەڵمەتی راگەیاندن و لادان و بەکارهێنانی دەستەواژەی نابەجێ درێژەی هەیە بۆ چەواشەکردنی رای گشتی لە پێناو دۆزینەوەی بیانوو بۆ بەکارهێنانی توندوتیژی لە ناوچەو هەرێمەکانی رۆژهەڵاتی ئۆکراینا.

لە پاش دوو ساڵ لە هەموو هەوڵەکانی ئەمریکا بۆ بەکار هێنانی دیکۆمینتەکانی ئۆکراینا وەك قورسایی لە سەر روسیا بێسوود بوون، بەڵام بە هاتنی جۆ بایدن جێگری سەرۆکی ئەمریکا دەمی کردەوەو، دەسەڵاتدارانی کیێقی کردە ئامانج و، بە ئاشکرا وریایانی کردەوەو، ئاخافتنەکانی بەچاو سوورکردنەوە جێی شەرمەزاری و بێگەن بوون و، هاوکات هاندان بوون دژ بە روسیا.

هەر لە میانەی جەنگی سێیەمی جیهانی و، بەپێی ئاژانسی هەواڵی ناوەندی بیۆنگ یانگ { کوریای باکوور} هەرەشەی بەکارهێنانی چەکی ئەتۆمی لە سیۆل (کوریای باشوور) و بنکەیەکی سەربازی ئەمریکا لە ئۆقیانۆسی ئارام ئەکات و، ئاژانسەکە لە بەیاننامەیەکدا ئاماژە بۆ کردەوە خراپکارەکانی ئەمریکاو کوریای باشوور ئەکات و، وایان لەو دوورگەیە کردووەو، لە حاڵەتێکدایە ناتوانرێت کەنترۆل بکرێت و، هەرەشەیە بۆ هەڵگیرسانی جەنگی ئەتۆمی و، ئاماژەش بەوە کراوە وەك

سزایەك سەرە ئەتۆمییەكانی سوپای میللی كوریای باكور سیئۆل ئەكاتە خۆڵەمێش و، بەپێی سەرچاوەیەكی سوپای كوریای باكوور (بنكە سەربازییەكەی ئەمریكا) لە دورگەی گوام لە ئەقیانۆسی ئارام لە سەر زەوی نامێنێت، ئەگەر فڕۆكە ئیستراتیجییەكانی ئەمریكا لە سەر دورگەی كوریا هاتوچۆ بكەن و، لەو باریەوە وەزیری دەرەوەی كوریای باشوور یون بیونگ سێ كوریای باكووری تاوانبار كرد بەوەی گاڵتە بە دەسەڵاتەكانی نەتەوە یەكگرتووەكان ئەكات و، سەرانی كوریای باكوور گوێ لە كەس ناگرن و ، بەردەوامن لە سەر تاقیكردنەوەی راكیتە ئەتۆمییەكانی و، ئەبێت چاو بە ئەندامێتییەكەی لەو رێكخراوە بگیرێت و.هەر لەو بارەیەوە گۆڤاری كاروباری دەرەوەی ئەمریكا (Foreign Affairs) لە وتارێكدا پرسیاری ئەوە ئەكات ئەبێ چی بكرێت بۆ ئەوەی جەنگی ئەتۆمی لە گەڵ كوریای باكوور دوور بخرێتەوەو، كەم كەس مەزەنەی ئەوەیان كردووە لە ساڵی 2016 ئەم تاقیكردنەوەیانە بكرێن و، ئەمە جاری یەكەمەو، وێنەی نییە.

روسیا لە گەڵ ئەوە نییە چەكی ئەتۆمی كوریای باكوور بەپێ مەرج داماڵنرێت و، مۆسكۆ پشتگیری ئەوە ئەكات گفتوگۆ لە گەل كوریای باكوور بەبێ مەرج بكرێت و، ئەوەی ئەمریكا داوای ئەكات جێی رەزامەندی مۆسكۆو كوریای باكوور نییەو، روسیا هەموو كات لە گەڵ چارەسەری ئاشتیانەیە، بەڵام ئەمریكا لە هەوڵی ئەوەدایە جیهانێكی سەربەخۆ دامەزرێنێت و، كەس بەوە قایل نییەو، پێویستە ئەمریكا لە لوت بەرزی واز بێنێت و، تەنها ئەو نییە وڵاتان سەری بۆ دانوێنن.

قسەكەرێك بە ناوی وەزارەتی دەرەوەی كوریای باكوور وتی: ئێمە دژ بە بەیاننامەكەی ئەنجومەنی ئاسایشی نێودەوڵەتین و، بە هاندانی ئەمریكا نووسراوەتەوەو، ئێمە یاداشتیكمان پێشكەش كرد، بەڵام ئەنجومەنی ئاسایشی نێودەوڵەتی وەری نەگرت و، ئەوەش سیاسەتی دوو فاقەی ئەنجومەنەكەیە.

پێش ئەم كەین و بەینەیە هینری كیسنگەر (Henry Kissinger) سیاسەتمەدارو وەزیری كۆنی ئەمریكا لە شیكردنەوەیەك بۆ كەناڵی: لێكۆڵینەوەی جیهانی- ناوەندی لێكۆڵینەوە – سەبارەت بە گلوباڵ (عەولەمە) وتی:

Global Research – Centre for Research on Globalization

دەنگی دەهۆڵی شەڕ دێ ئەوەی دەنگەكە نابیستێ كەڕە و، هەموو دەنگوباسەكان بۆنی شەری لێوە دێت و، جەنگی سێیەمی جیهانی ئەگەر هەڵسا مرۆڤایەتی تووشی شكستی گەورە ئەبێتەوەو، خەڵكێكی زۆر ئەبنە قوربانی.

26/9/2016